

AA 14 Τριπλά αρνητικοί (Triple negative) ασθενείς με καρκίνο μαστού. Διλήμματα και μελλοντικές προσεγγίσεις.

Σοφούδης Χρυσόστομος¹, Κουφιώτη Γεωργία², Κούνιος Αθανάσιος³, Κουμπλής Μίλτος⁴

1.Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική Κωνσταντοπούλειο Γενικό Νοσοκομείο, Αθήνα.

2.Πολιτικός Επιστημών, Αθήνα.

3.Διοίκηση & Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας, Αθήνα.

4. Μαιευτήρας Χειρουργός Γυναικολόγος, Θεσσαλονίκη.

Εισαγωγή

Ο καρκίνος του μαστού αποτελεί μια ετερογενή ομάδα ασθενειών, με βάση τα φαινοτυπικά και γενετικά τους χαρακτηριστικά. Από καιρό είναι γνωστό, ότι η έκφραση οιστρογονικών υποδοχέων (ER) στο 75-80% περίπου των ασθενών, αποτελεί τόσο προγνωστικό δείκτη όσο και θεραπευτικό στόχο. Η ταυτοποίηση του επιφανειακού υποδοχέα HER2 (Human Epidermal growth factor Receptor-2) ως ογκογονίδιο το οποίο εμπλέκεται στην παθογένεση περίπου του 15-25% των καρκίνων του μαστού και η επακόλουθη ανάπτυξη στοχευμένων θεραπειών που στοχεύουν τον HER2 είχε σαν αποτέλεσμα την περιγραφή μιας ακόμα υποομάδας διαφορετικής τόσο ως προς την πρόγνωση όσο και ως προς τη θεραπεία. Δεν είναι λοιπόν παράδοξο το γεγονός ότι μια υποομάδα περίπου 15-20% των ασθενών οι οποίες δεν εκφράζουν ούτε οιστρογονικούς ούτε προγεστερονικούς υποδοχείς ούτε HER2 (τριπλά-αρνητικοί ή triple-negative), αποτελεί σήμερα την ομάδα με τη χειρότερη πρόγνωση, εφόσον έχει και τις λιγότερες θεραπευτικές επιλογές.

Σκοπός

Η ανάδειξη της συγκεκριμένης κλινικής ομάδας ασθενών τονίζοντας τον βέλτιστο θεραπευτικό σχεδιασμό αυτών.

Υλικό-Μέθοδος

Επιτελείται ενδεδειγμένη αναδρομική έρευνα μέσω συστηματικών βάσεων δεδομένων όπως PubMed και Cochrane data base.

Μέσω της εν λόγω έρευνας δίνονται απαντήσεις σε συγκεκριμένους επιστημονικούς προβληματισμούς ως προς την διατήρηση γονιμότητας σε προ εμμηνοπαυσιακές ασθενείς και ελεύθερο νόσου διαστήματος (disease free survival) μετά την χάραξη θεραπευτικής στρατηγικής.

Αποτελέσματα

Η αντιμετώπιση τέτοιων νοσολογικών οντοτήτων απαιτεί ενδελεχή λήψη ατομικού και γυναικολογικού ιστορικού καθώς και εμπειριστατωμένο κλινικό και απεικονιστικό έλεγχο με απώτερο σκοπό τη χάραξη θεραπευτικού σχεδιασμού.

Ηλικία της ασθενούς, αναπαραγωγική ικανότητα, staging, grading της νόσου, πιθανή λεμφαγγειακή διήθηση, πυκνοί μαζικοί αδένες καθώς και κληρονομικότητα(μετάλλαξη ογκογονιδίων BRCA1 και BRCA2) αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν άμεσα τη θεραπευτική στρατηγική.

Αν και θεωρείται σε γενικές γραμμές επιθετικός καρκίνος με επιπολασμό 20% των καρκίνων του μαστού, screening test με υπέρηχο μαστών και λήψη μαστογραφίας όπου χρειαστεί επιφέρει διάγνωση της νόσου σε πρώιμα στάδια.

Χειρουργική θεραπεία σε συνδυασμό με χημειοθεραπεία αποτελούν πυλώνες θεραπευτικής αντιμετώπισης.

Συμπέρασμα

Τριπλά ασθενείς (triple negative) με καρκίνο μαστού αποτελούν ιδιαίτερη νοσολογική οντότητα με γενικά φτωχά θεραπευτικά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα σχήματα χημειοθεραπείας μπορούν να αυξήσουν το συνολικό ποσοστό ίασης σε 60%.